

A Gránit Alapkezelő Zrt. Benchmark Esemény bekövetkezésére vonatkozó Benchmark Vészforgatókönyve – Befektetői kivonat

Az EU Benchmarks Regulation ((EU) 2016/1011) 28. cikk (2) bekezdése szerinti terv összefoglalója.

Bevezetés és jogszabályi háttér

A Gránit Alapkezelő Zrt. írásos vészforgatókönyvvvel rendelkezik arra az esetre, ha bármely általa használt kritikus referencia-index (benchmark) lényeges változáson megy keresztül vagy megszűnik. Ezen terv kidolgozását és fenntartását az EU Benchmarks Rendelet (BMR) írja elő, kötelezővé téve minden érintett alapkezelő számára a használt kritikus benchmarkokra vonatkozó vészforgatókönyvet.

Jelen összefoglaló a vészforgatókönyv befektetői kivonata, amely közérthetően bemutatja a fő elveket és lépéseket és legfontosabb döntési mechanizmusokat a befektetők számára.

A vészforgatókönyv célja, hogy auditálható módon rögzítse az összes szükséges eljárást és teendőt, amelyet az Alapkezelő végrehajt egy benchmark esemény bekövetkezésakor, biztosítva a befektetők védelmét és az érintett befektetési alapok működésének folytonosságát.

Érintett Alapok és benchmarkok

A vészforgatókönyv hatálya alá azok a Gránit Alapkezelő által kezelt nyilvános befektetési alapok tartoznak, amelyek Tájékoztató és Kezelési Szabályzatában referencia indexként szerepelnek bizonyos EURIBOR mutatók vagy EU Climate Transition Benchmark (CTB) indexek. Az alábbi táblázat összegzi az érintett alapokat, a kapcsolódó benchmarkokat, és azt is jelzi, hogy az adott alap sikerdij-számítását érinti-e:

Alap neve	Benchmark(ok)	Sikerdij érintettség
Gránit Eurokamat Abszolút Hozamú Alap	12 hónapos EURIBOR	Nem
Gránit EuroPlusz Abszolút Hozamú Alap	3 hónapos EURIBOR	Nem
Gránit Jövőkép ESG Részvény Alap	45% MSCI Europe Climate Change ESG Select CTB Index	Igen
	és 45% MSCI USA Climate Change ESG Select CTB Index	
	és 10% 3 hónapos EURIBOR mínusz 100 bázispont)	

Az EURIBOR indexek adminisztrátora az EMMI (European Money Markets Institute), míg az ESG (CTB) indexeké az MSCI Deutschland GmbH; mindegyik szerepel az ESMA benchmark-regiszterében, azaz BMR szempontból engedélyezett mutatók.

A fenti alapok Kezelési Szabályzata tartalmaz utalást arra, hogy az Alapkezelő rendelkezik benchmark vészforgatókönyvvvel, és annak kivonata elérhető a weboldalon.

Mely események esetén lép életbe a terv? (Benchmark Események)

Benchmark Eseménynek minősül minden olyan bejelentés vagy körülmény, amely egy vagy több, az Alapkezelő által használt kritikus benchmark jelentős módosulását vagy megszűnését eredményezheti. Ilyen események tipikusan az alábbi esetekben fordulnak elő:

- **Lényeges változás bejelentése:** A benchmark adminisztrátora hivatalosan bejelenti az adott index módszertanának vagy összetételének jelentős megváltoztatását. Például új számítási módszer, a súlyozás megváltozása, vagy a felügyeleti keretrendszer módosulása tartozik ide.
- **Megszűnés (cessation) bejelentése:** A benchmark adminisztrátora bejelenti az index közzétételének megszűnését – akár azonnali hatállyal, akár egy jövőbeli dátum megjelölésével. Ide tartozik az is, ha az index többé nem lesz BMR kompatibilis, vagy megszűnik az indexhez való hozzáférés.
- **Adminisztrátor jogállásának elvesztése:** Az index adminisztrátorát törlik vagy felfüggesztik az ESMA BMR regiszterből, vagy az Alapkezelő hozzáférési jogai megszűnnek, ami miatt az adott benchmarkot jogilag nem lehet tovább használni az alapon.
- **Felügyeleti vagy szabályozói döntés:** Egy uniós vagy hazai felügyelet (pl. Európai Bizottság, ESMA, MNB) határozatot hoz, amely korlátozza vagy megtiltja egy adott benchmark használatát a jövőben.

*A fenti esetek bármelyikét – ha érintik a fenti táblázatban szereplő alapok benchmarkját – a vészforgatókönyv aktiválásának tekintjük. Ugyanakkor a **rövid, átmeneti zavarok** nem minősülnek automatikusan ilyen eseménynek: amennyiben egy benchmark technikai okból legfeljebb néhány napig nem elérhető, de az adminisztrátor nem jelentett be megszűnést, az **nem** számít Benchmark Eseménynek. Ilyen átmeneti (maximum. ~5 munkanapos) kiesés esetén az Alapkezelő az átmeneti zavar eljárása szerint jár el, és csak akkor tekinti a helyzetet Benchmark Eseménynek, ha az adatkimaradás elhúzódik vagy tartósan bizonyul.*

Monitoring és előrejelzés (megelőző intézkedések)

Az Alapkezelő nagy hangsúlyt fektet a megelőzésre és korai jelzésre. Ennek érdekében több forrásból, rendszeresen monitorozza a benchmarkok státuszát és a releváns piaci fejleményeket:

- **ESMA regiszter figyelése:** Az Alapkezelő negyedévente ellenőrzi az ESMA hivatalos benchmark-regiszterét, hogy nem töröltek vagy függesztettek-e fel valamely érintett index-adminisztrátort. Ha ilyet észlel, azonnal életbe lépteti a megfelelő vészforgatókönyvi lépéseket.
- **Piaci munkacsoportok és szakmai ajánlások:** Az Alapkezelő rendszeresen nyomon követi az iparági szakértői csoportok ajánlásait és jelzéseit (pl. BAMOSZ, HuSif, Magyar Bankszövetség munkacsoportjai) az esetleges benchmark-változásokkal kapcsolatban. Ha ilyen forrásból érkező információ előre jelez egy változást vagy megszűnést, azt azonnal jelzi a Benchmark Munkacsoport felé.
- **Napi operatív adatfigyelés:** Az Alapkezelő figyeli a napi indexadatok elérhetőségét. Amennyiben az adatszolgáltatásban kimaradást vagy rendellenességet észlel (pl. egy index értéke nem frissül, vagy hibás adat érkezik), haladéktalanul értesíti a Kockázatkezelési területet. Ezt követően a Kockázatkezelési vezető ellenőrzi a benchmark adminisztrátor hivatalos közleményeit (pl. metodológia változásról vagy megszűnésről szóló bejelentést), illetve a felügyeleti hatóságok (ESMA, MNB) esetleges vonatkozó közleményeit is, hogy megállapítsa, fennáll-e Benchmark Esemény gyanúja.

Ezen párhuzamos monitoring mechanizmusok biztosítják, hogy az Alapkezelő már a hivatalos bejelentések pillanatában vagy akár még előtte felismerhesse a veszélyeket, és azonnal megkezdhesse a válaszlépések előkészítését.

Belső Benchmark Munkacsoport és döntéshozatal

Amint egy Benchmark Esemény bekövetkezik vagy közvetlenül fenyeget, az Alapkezelő egy dedikált Benchmark Munkacsoportot aktivál. Ez a belső, több osztályt átfogó szakértői csoport felel a helyzet gyors és összehangolt kezeléséért.

A kritikus döntéseket (például új benchmark kiválasztását, különösen, ha sikerdíjas komponenst érint) a munkacsoport készíti elő és soron kívül terjeszti elő ezeket az Alapkezelő Igazgatósága felé döntéshozatalra.

A benchmark esemény kezelésének fő lépései

- **Benchmark esemény azonosítása**

Amikor egy hivatalos forrásból kiderül, hogy benchmark esemény történt vagy várható, az Alapkezelő rögzíti az eseményt és azonnal értesíti a Benchmark Munkacsoportot.

Gyors előzetes értékelés

A munkacsoport vezetője a jelzés utáni első napon egy gyors, előzetes hatásértékelést készít az eseményről. Ekkor felméri, hogy mely alapok és mekkora mértékben érintettek, és van-e azonnali teendő.

- **Részletes hatásvizsgálat és akcióterv**

A munkacsoport néhány munkanapon belül lefolytat egy alapos hatáselemzést. Megvizsgálják a változás vagy megszűnés következményeit minden érintett alapra, beleértve a befektetési teljesítményt, a portfólió-allokációt, a kockázatokat és az esetleges operációs vagy riportálási változásokat.

Döntés a teendőkről

A részletes elemzés alapján a munkacsoport és a döntéshozók mérlegelik, hogy a benchmark változása elfogadható-e, vagy cserére van szükség. Ha a változás nem sérti az alap befektetési célját és a befektetői érdekeket, akkor nincs szükség cserére. Ha viszont a régi benchmark már nem megfelelő a továbbiakban, akkor elindítják a helyettesítés folyamatát.

- **Helyettesítő benchmark kiválasztása**

Amennyiben cserére van szükség, az Alapkezelő vagy az előre kijelölt alternatív benchmarkot alkalmazza, vagy – ha nincs megfelelő előre megnevezett opció – gyorsított eljárásban azonosít egy új indexet a tervben lefektetett kiválasztási elvek alapján. A javaslatot Munkacsoport dolgozza ki, a döntést az Alapkezelő Igazgatósága hagyja jóvá.

- **Kommunikáció és jóváhagyások**

Az új benchmark kijelölésével párhuzamosan elkezdődik az érintett alap hivatalos dokumentumai (**Kezelési Szabályzat**, KID) frissítése, amelyek a véglegesítést követően beküldésre kerülnek a Felügyeletnek (**MNB**) jóváhagyásra. A befektetőknek szóló közlemény az Alapkezelő a weboldalon legalább **30 nappal az új benchmark életbelépése előtt közzéteszi**.

- **Technikai átállás és tesztelés**

A Felügyelet jóváhagyása után kerülhet sor az új benchmark tényleges bevezetésére. Az Alapkezelő gondoskodik róla, hogy az új index adatai időben bekerüljenek a rendszerekbe, és a váltás előtt átfogó teszteket futtat az árfolyamszámításokra és (ha releváns) a sikerdij-kalkulációra.

- **Utólagos monitoring**

Az átállást követően az Alapkezelő fokozott utóellenőrzést végez legalább egy teljes jelentési cikluson (jellemzően 1 hónap) keresztül. Az első hetekben kiemelten ügyelnek az érintett területek az adatellátás stabilitására és arra, hogy minden riport, kimutatás már az új benchmarkot tükrözze. Emellett az Alapkezelő gyűjti a befektetői visszajelzéseket: ha kérdés vagy panasz érkezik a változás kapcsán, arra haladéktalanul reagál.

Helyettesítő benchmark kiválasztási elvek

A vészforgatókönyv fontos része, hogy előre meghatározza az új benchmark kiválasztásának alapelveit, biztosítva, hogy az esetleges csere méltányos és ésszerű legyen a befektetők számára. Az Alapkezelő célja, hogy a lehető leginkább hasonló jellegű mutató váltsa fel a kieső benchmarkot, minimalizálva a változás hatását a befektetésekre. Ennek érdekében a következő fő szempontokat veszik figyelembe új referencia-index kijelölésénél:

- **Hasonló piaci tartalom:** Az új benchmark ugyanazoknak a mögöttes termékeknek mozgását kövesse le, mint a régi referencia index. Például EURIBOR esetén olyan index kerül kiválasztásra, ami az euró pénzpiaci hozamokat reprezentálja.
- **Széleskörű elfogadottság és megbízhatóság:** Az alternatív benchmark legyen széles körben publikált és ellenőrizhető. Olyan indexet választ lehetőség szerint az Alapkezelő, amelynek adminisztrátora szerepel az ESMA regiszterben (vagy azzal egyenértékű felügyeleti jóváhagyással bír), és az adatai hozzáférhetők a Bloomberg rendszerben.
- **Összehasonlíthatóság és historikus adatok:** Előnyben részesíti a Benchmark Munkacsoport azokat az indexeket, amelyekről hosszabb visszatekintő idősor áll rendelkezésre. Így a befektetők visszamenőleg is összevethetik a teljesítményt, és a váltás nem szakítja meg a hozamok követhetőségét. Az új indexnek átlátható metodológiájúnak kell lennie, hogy a befektetők pontosan megértsék, mit mér.
- **Operacionalizálhatóság és költségek:** Csak olyan benchmarkot választ az Alapkezelő, amelyet a saját és partnerei rendszereibe technikai akadály nélkül be lehet illeszteni, és az adatok beszerzése ésszerű költséggel megoldható. Nem választanak olyan alternatívát, ami indokolatlanul megdrágítaná az alap működését vagy a befektetők számára többletköltséget okozna.

Az új benchmark kiválasztásának folyamatát a Benchmark Munkacsoport végzi a fenti kritériumok alapján, majd a javaslatukat az Igazgatóság elé terjesztik jóváhagyásra. Minden döntést részletesen dokumentálnak (elemzésekkel és indoklással alátámasztva), és a módosított benchmarkot haladéktalanul belefoglalják az alap hivatalos dokumentumaiba, illetve közzéteszik a befektetők felé.

Előre kijelölt alternatívák

A vészforgatókönyv készítése során az Alapkezelő már meghatározott néhány lehetséges tartalék benchmarkot konkrét eshetőségekre, amelyeket vészhelyzetben a munkacsoport felülvizsgálhat:

- **EURIBOR** megszűnése esetén a helyettesítő index a megfelelő futamidejű, **€STR (Euro Short-Term Rate)** alapú kamatláb lehet – pl. a 3 hónapos EURIBOR helyett egy 3 hónapos szintetikus **€STR** indexálású ráta.
- **MSCI Climate Change ESG Select CTB** indexek megszűnése esetén egy **MSCI World Climate Change CTB Index** jelölhető ki mind az európai, mind az amerikai részvénykomponens pótlására, ami egy világszintű, hasonló klímaszemléletű index.

Ezek az előzetes kijelölések segítenek időt nyerni, de a tényleges alkalmazásukat mindig megerősíti az aktuális munkacsoport és az Igazgatóság a konkrét helyzetben, figyelembe véve az akkor elérhető legjobb opciókat.

Befektetői tájékoztatás és kommunikáció

A befektetők bizalmának megőrzése érdekében az Alapkezelő kiemelten kezeli a transzparens kommunikációt minden benchmark esemény során. A kommunikáció több szinten zajlik:

- **Befektetők:** A végső befektetőket az Alapkezelő nyilvános közleményben értesíti, amelyet a saját weboldalán tesz közzé, törekedve arra, hogy ez a közlemény legalább 30 nappal az új benchmark alkalmazása előtt publikálásra kerüljön (amennyiben az esemény jellege ezt lehetővé teszi – nem várt, azonnali változásnál utólagos gyors tájékoztatásra van csak lehetőség).
- **Felügyelet (MNB):** Amennyiben a benchmark esemény Felügyeleti engedélyhez kötött módosítást igényel az alap hivatalos dokumentumaiban (pl. a Kezelési Szabályzatban) az Alapkezelő a jogszabályi előírásoknak megfelelően bejelenti a változást a Magyar Nemzeti Bank felé. A dokumentumokat az Alapkezelő az MNB jóváhagyásával módosíthatja, és az MNB engedélyétől függően léphet hatályba az új benchmark.
- **Letétkezelő:** A Letétkezelőt *minden* esetben, amikor a vészforgatókönyv aktiválódik, haladéktalanul értesíti a Benchmark Munkacsoport.
- **Forgalmazók:** Az érintett alap befektetési jegyeit értékesítő partnereket is előzetesen tájékoztatjuk, főleg, ha a változás lényeges a befektetők számára.

Dokumentumok frissítése

A benchmark csere végrehajtását követően az érintett alapok minden releváns dokumentumát frissíti az Alapkezelő. Ez magában foglalja a Kezelési Szabályzat módosítását az új benchmarkra vonatkozó információkkal, szükség esetén a Kiemelt Információkat Tartalmazó Dokumentum (KID) frissítését, valamint minden marketinganyag, befektetői tájékoztató, honlap-tartalom aktualizálását, ahol a régi benchmark szerepelt. A dokumentum-módosításokat a Letétkezelő is ellenőrzi, és az MNB jóváhagyása után hivatalosan is közzétételre kerülnek. Az Alapkezelő gondoskodik róla, hogy a befektetők a változás után is könnyen megtalálják a szükséges információkat az új referenciamutatóról.